



DZIENNIK URZĘDOWY

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Poleskiego

Wydawany z funduszków Nauczycielstwa Okręgu.

Brześć n/B.

30. grudnia 1928 r.

T R E Ś Ć :

Poz.		Strona
125	Do Nauczycielstwa Okr. Poleskiego. Obwieszczenie . . .	420
126	Okólnik Ministra W. R. i O. P. z dnia 30 października 1928 r. w sprawie wycieczek młodzieży szkolnej na Wystawę Powszechną w Poznaniu	420
127	Rozporządzenie Ministerstwa Komunikacji z dnia 22.X—1928 r. w sprawie ulg kolejowych dla wycieczek szkolnych na Wystawę w Poznaniu	423
128	Okólnik Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 4.X—1928 r. w sprawie uzdrowiska dla dzieci funkcjonariuszów państwowych w Ustroniu	424
129	Wyjaśnienie Ministerstwa W. R. i O. P. z dnia 13.XI-1928 roku w sprawie ustalania nauczycieli szkół powszechnych bez drugiego egzaminu nauczycielskiego	426
130	Okólnik Ministerstwa W. R. i O. P. z dnia 14.XI-1928 r. w sprawie wyrównania wynagrodzenia za godziny nadliczbowe w szkołach średnich, seminarjach nauczycielskich i szkołach zawodowych	427
131	Wyjaśnienie Ministerstwa W. R. i O. P. z dnia 22.IX-1928 roku w sprawie obliczenia godzin kontraktowych dla nauczycieli etatowych	428
132	Okólnik Kuratorjum Okręgu Szk. Pol. w sprawie zaopatrzenia szkół powszechnych w globusy i mapy Polski	429
133	Okólnik Kuratorjum Okręgu Szk. Pol. z dnia 17/X-1928 r. w sprawie „Dni przeciwgruźliczych“	430
134	Okólnik Ministerstwa W. R. i O. P. z dnia 5.X-1928 r. w sprawie czystości w ustępach	431
135	Okólnik Ministra W. R. i O. P. w sprawie nauki religii wyznań niekatolickich w szkołach średnich, seminarjach nauczycielskich i szkołach średnich zawodowych	433

136	Okólnik Ministra W. R. i O. P. w sprawie poświadczeń z religii wyznań niekatolickich dla kandydatów do egzaminu dojrzałości w gimnazjach lub do dyplomu nauczyciela szkół powszechnych	434
37	Rozporządzenie Ministra W. R. i O. P. z dnia 17.IX.1928 r. w sprawie uzupełnienia rozporządzenia z dnia 16.XI.1926 r. o kwalifikacjach zawodowych do nauczania religii moźeszowej w szkołach średnich ogólnokształcących i seminarjach nauczycielskich	435
138	Zarządzenie Ministra W. R. i O. P. z dnia 27.X.1928 roku w sprawie określenia kwalifikacyj zawodowych, wymaganych do ustalenia nauczycieli szkół średnich i seminarjów nauczycielskich.	436
139	Okólnik Ministerstwa W. R. i O. P. w sprawie noszenia książek i zeszytów w tornistrach	437
140.	Okólnik Kuratorjum w sprawie propagandy trzeźwości	438
141	Okólnik Kuratorjum w sprawie egzaminów nauczycielskich	438
142	Dalszy ciąg katalogu książek Okręgowej Biblioteki Nauczycielskiej przy Kuratorjum Okręgu Szkolnego.	441
143	Ruch służbowy	459
144	Konkurs	471
145	Wiadomości bibliograficzne	472

125.

Do Nauczycielstwa Okręgu Poleskiego.

Kuratorjum podaje do wiadomości, że Dziennik Urzędowy w dotychczasowej formie wychodzi poraz ostatni. Od-tąd wychodzić będzie co miesiąc pod koniec każdego mie-siaca — przynajmniej 10 zeszytów rocznie—w zmienionej postaci o tyle, że w części pierwszej podawać będzie tyl-ko treść ważniejszych rozporządzeń ogłoszonych w Dzienniku Urzędowym Ministerstwa W. R. i O. P. oraz okólniki i zarządzenia Kuratorjum; obok tego działu urzędowego wprowadzony będzie dział pedagogiczny, w którym zamie-rza Kuratorjum poruszać wszelkie zagadnienia pedagogicz-ne, związane z pracą i życiem szkoły. Z rozporządzeniami Ministerstwa zapoznawać się będzie Nauczycielstwo z Dziennika Urzędowego Ministerstwa, prenumerowanego przez Dyrekcje szkół średnich oraz przez gminy, czego Nauczy-cielstwo szkół powszechnych winno bezwarunkowo żądać.

Dziennik Urzędowy Kuratorjum będzie prowadzony przez Komitet redakcyjny, w którego skład wchodzi: Na-czelnik Wydziału szkół średnich, Wizytator szkół pow-szechnych i Dyrektor kursów nauczycielskich.

Brześć n.B., 30 grudnia 1928 r.

Kuratorjum

126.

Minister
Wyznań Religijnych
i Oświecenia Publicznego

Nr. O. Prez. 6237/29

w sprawie wycieczek młodzie-
ży szkolnej na Wystawę Po-
wszechną w Poznaniu.

Okólnik.

Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Pu-blicznego uważa za rzecz ze wszech miar wskazaną zain-teresowanie młodzieży szkolnej Powszechną Wystawą w Poznaniu oraz umożliwienie jej planowego zwiedzenia tej wystawy. Dokładne zwiedzenie wystawy po uprzed-niem gruntownem przygotowaniu za pomocą referatów, preżroczy, wypracowań klasowych itp. będzie znakomitą poglądowną lekcją nauki o Polsce,

Wobec tego zarządzam co następuje:

- 1) W ciągu b. roku szkolnego należy urządzać w szkołach szereg pogadanek ilustrowanych przezroczami, omawiających znaczenie i zadanie Wystawy Krajowej w Poznaniu. Materiały do tych pogadanek czerpać można z broszur, ulotek i przezroczay przygotowanych na ten cel przez Dyрекcję Wystawy Powszechnej w porozumieniu z Kuratorjum Okręgu Szkolnego Poznańskiego.
- 2) Kuratorja i Dyрекcje szkół powinny niezwłocznie rozpocząć akcję przygotowawczą do tych wycieczek, gdyż jedynie dobrze przygotowane i dobrze zorganizowane wycieczki mogą przynieść poważną korzyść młodzieży i nie narazić jej na różne niebezpieczeństwa. Za bezpieczeństwo młodzieży zarówno w drodze, jak i na miejscu w Poznaniu ponoszą całkowicie odpowiedzialność nauczyciele, organizujący wycieczki. W Poznaniu każda wycieczka otrzyma specjalnego przewodnika, ale ci przewodnicy wskażą tylko miejsce noclegu, miejsce wydawania posiłków i ułatwią zwiedzanie wystawy, nie będą jednak odpowiedzialni za bezpieczeństwo młodzieży. W żadnym razie wycieczka nie może wyruszyć do Poznania, nie zapewniwszy sobie uprzednio noclegów.

W wycieczkach, organizowanych przez szkoły, może brać udział tylko następująca młodzież:

- a) uczniowie VI i VII oddziałów szkół powszechnych,
- b) uczniowie od III do VII kl. (włącznie) szkół średnich,
- c) uczniowie szkół i kursów zawodowych,
- d) uczniowie seminarjów i kursów nauczycielskich,
- e) młodzież po ukończeniu lat trzynastu, znajdująca się nie niżej niż w IV oddziale szkoły powszechnej,
- f) uczestnicy kursów dla dorosłych, uniwersytetów ludowych i świetlic prowadzonych przez Państwo, samorzady i instytucje społeczne, subsydjowane przez Państwo,
- g) młodzież z Okręgu Szkolnego Poznańskiego bez względu na rodzaj szkół, mająca conajmniej ukończonych 12 lat.

Granicą wieku dla uczniów szkół z miasta Poznania i najbliższych okolic określi Kuratorjum Okręgu Szkolnego Poznańskiego.

- 3) Na koszta wycieczek szkolnych do Poznania Ministerstwo W. R. i O. P. nie będzie udzielało zad-

- nych zapomóg, ale porobione zostały starania, aby zarówno przejazdy kolejami, jakoteż pobyt w Poznaniu wyniosły możliwie niedrogo.
- 4) Przeprowadzeniem całej akcji wycieczkowej zajmować się będzie z polecenia Ministerstwa W. R. i O. P. specjalny Komitet Wystawowy, działający przy Kuratorjum Okręgu Szkolnego Poznańskiego pod osobistym kierownictwem p. Kuratora Er. Joachima Namysła. Komitet ten poda do wiadomości Kuratorów Wszystkich Okręgów Szkolnych kosztą pobytu w Poznaniu, oraz szczegółowy program zwiedzania wystawy, ogrodów botanicznego i zoologicznego oraz zabytków m. Poznania.
 - 5) Wszystkie zapytania w sprawie wycieczek do Poznania zarówno Kuratorja jak i Dyrekcje i Kierownictwa poszczególnych szkół winny skierowywać bezpośrednio do Poznania pod adresem: Kuratorjum Okręgu Szkolnego Poznańskiego Komitet Wystawowy. Zgłoszenia wycieczek będą przyjmowane przez ten Komitet tylko do dnia 1 kwietnia. Wystawa będzie otwarta od dnia 16 maja do końca września. Wycieczki szkolne mogą przybywać do Poznania dopiero od dnia 1 czerwca.
 - 6) W sprawie ewentualnych zniżek kolejowych w podróży na wystawę nastąpi osobne zawiadomienie.

Podsekretarz Stanu

(—) Dr. Sł. Czerwiński.

Kuratorjum
Okręgu Szkolnego Poleskiego
w Brześciu n.B.

Dnia 10 listopada 1928 roku

Nr. I-19817/28

Przesyłam do wiadomości, zaznaczając, że władze szkolne nie będą mogły udzielać jakichkolwiek zapomóg na pokrycie kosztów zamierzonych wycieczek na Wystawę powszechną w Poznaniu.

Wobec tego każda szkoła, pragnąc zorganizować wycieczkę, winna własnymi siłami postarać się o potrzebne fundusze, zbierając je czy to drogą dobrowolnych składek

młodzieży względnie z imprez rozrywkowych, lub też z ewentualnych zasiłków Komitetów rodzicielskich instytucyj społecznych i samorządowych.

Co się tyczy broszur i ulotek, zalecanych przez Ministerstwo, jako materiał do pogadań, będą one rozesłane szkołom niebawem w niedalekiej przyszłości.

Kurator Okręgu Szkolnego

(—) Z. Gąsiorowski.

127.

Ministerstwo Komunikacji Warszawa, dnia 12.XI-1928 r.
Departament III.

Wasza data 22.X-28 r.

Nr. O. Prez. 6697/28.

Do Ministerstwa Wyznań
Religijnych i Oświecenia
Publicznego

Nasz Nr. dz. III/Of-14054/28.

W sprawie ulg kolejowych dla
wycieczek szkolnych na Pow.
Wyst. Krajową w Poznaniu.

w/m.

Ze względu na wyjątkowe znaczenie P. W. K. Ministerstwo Komunikacji zamierza, między innymi, zaprowadzić następujące ulgi taryfowe:

1) Dla zwykłych podróżnych, jadących do Poznania pojedynczo, przyznać 33,3% zniżki w klasie I, II i III. W tym celu będą wydawane umyślnie bilety powrotne, ważne na określoną liczbę dni, bilety takie nabywać będzie można bez żadnych zaświadczeń.

2) Dla przejazdów grupowych (co najmniej 10 osób), organizowanych przez Związki, Stowarzyszenia i t. p. oraz Biura Podróżnicze—50% zniżki w kl. I, II i III na podstawie zgłoszeń (zaświadczeń) tych organizacyj.

3) Dla przejazdów grupowych młodzieży szkolnej, wychowanców zakładów dobroczynnych, burs i t. p. 66,6% zniżki w kl. II i III na podstawie zgłoszeń (zaświadczeń) władz szkolnych i t. p.

Ulg powyższe będą stosowane przy przejazdach pociągami osobowymi i pośpiesznymi, przyczem wszakże przejazdy grupowe (2 i 3) będą dopuszczane w pociągach pośpiesznych tylko w miarę możliwości.

Szczegółowe warunki stosowania ulg powyższych będą

w czasie właściwym ogłoszone w organie urzędowym „Dziennik Taryf i Zarządzeń Kolejowych“.

Dyrektor Departamentu

(podpis nieczytelny).

Ministerstwo Wyznań Religij-
nych i Oświecenia Publicznego

Warszawa, dnia 26.XI-1928 r.

Nr. O. Prez. 7175/28.

W sprawie ulg kolejowych przy
przejazdach na Powszechną
Wystawę Krajową.

przesyłam do wiadomości.

Delegat Ministerstwa W. R. i O. P.
do Powsz. Wyst. Kraj. w Poznaniu

(—) Inż. Wład. Przanowski.

Kuratorjum
Okręgu Szkolnego Poleskiego
w Brześciu n/B.

Dnia 3 grudnia 1928 r.

Nr. I-20992/28.

do wiadomości

Wizytator Szkół

(—) B. Kudelka.

128.

Ministerstwo
Spraw Wewnętrznych
Nr. Min. 1270/1/K/28.

Warszawa, d. 4 paździer. 1928 r.

Przedmiot: Uzdrowisko dla
dzieci funkcjonarjuszów pań-
stwowch w Ustroniu.

Do

wszystkich PP. Wojewodów
i P. Komisarza Rządu m.
st. Warszawy.

Uzdrowisko dla dzieci funkcjonarjuszów państwowych
w Ustroniu (pow. Kępno) założone było w tym celu, by

słabowitym dzieciom dać możność przebywania w warunkach zdrowotnych i wzmacniających je fizycznie i w ten sposób w pewnej mierze nadać uzdrowisku zarazem charakter jednego z czynników poprawy bytu urzędników.

Zdawałoby się, że w obecnych warunkach bytowania funkcjonarjuszów państwowych nie może braknąć kandydatów na umieszczenie w Uzdrowisku.

Tymczasem na 100 miejsc przygotowanych w Uzdrowisku zajętych jest tylko 45.

Nie mogę uwierzyć, by na całym obszarze Rzeczypospolitej było tylko 45 dzieci (funkcjonarjuszów państwowych), wymagających pokrzepiającego leczenia w klimacie leśnym; przypuszczam raczej, że przyczyna tak nieznacznego korzystania z Uzdrowiska leży w tem, iż ogół urzędniczy nie jest dostatecznie powiadomiony o istnieniu Uzdrowiska w Ustroniu i o warunkach przyjmowania dzieci, dlatego też chciałbym, by Panowie Wojewodowie, p. Komisarz Rządu m. st. Warszawy osobiście wnikli w sprawę wysyłania dzieci do Uzdrowiska i w interesach ogółu funkcjonarjuszów państwowych spopularyzowali myśl umieszczenia słabowitych dzieci w Uzdrowisku.

Przypominając Panom, że do Uzdrowiska w Ustroniu przyjmowane są dzieci od 6-ciu do 12-tu lat, (patrz pismo Nr. Z. O. 3474|28), oczekuję rychłego wyniku podjętej przez Panów akcji we wskazanym przezemnie kierunku.

Minister

(—) Sławoj-Składkowski.

Kuratorjum
Okręgu Szkolnego Poleskiego
w Brześciu n/B.

Dnia 15 listopada 1928 r.

Nr. O. 19094|28.

do wiadomości

Kurator Okręgu Szkolnego

(—) Z. Gąsiorowski.

129.

Ministerstwo
Wyznań Religijnych i Oświe-
cenia Publicznego

Warszawa, d. 13 listop. 1928 r.

Nr. 15377|28.

W sprawie ustalania nauczy-
cieli szkół powszechnych bez
drugiego egzaminu nauczyciel-
skiego.

Na zapytanie jednego z Kuratorów Okręgów Szkol-
nych wyjaśniam na podstawie ustępu 3 art. 23 rozporzą-
dzenia Prezydenta z dnia 6 marca 1928 r. o kwalifikacjach
zawodowych nauczycieli szkół powszechnych (Dz. U. R. P.
Nr. 28, poz. 258 i Nr. 53, poz. 512), że nauczyciele publi-
cznych szkół powszechnych czynni w dniu 1 kwietnia 1928 r.,
którzy pracowali w województwach centralnych i wscho-
dnych, a następnie przenieśli się do województw: krakow-
skiego, lwowskiego, pomorskiego, poznańskiego, stanisła-
wowskiego lub tarnopolskiego, winni być uważani za nau-
czycieli, posiadających kwalifikacje zawodowe do ustalenia
w publicznych szkołach powszechnych, chociażby nie zdali
drugiego egzaminu nauczycielskiego (egzaminu kwalifika-
cyjnego), o ile w chwili przeniesienia się do jednego z cy-
towanych województw odpowiadali warunkom, wymienio-
nym we wspomnianym wyżej ustępie 3, art. 23.

Dyrektor Departamentu

(—) W. Żłobicki.

Kuratorjum
Okręgu Szkolnego Poleskiego
w Brześciu n/B.

Panom Inspektorom Szkolnym
Okręgu Poleskiego

Dnia 23 listopada 1928 roku

Nr. I-20410|28.

do wiadomości

Wizytator Szkół

(—) B. Kudelka.

130.

Ministerstwo
Wyznań Religijnych
i Oświecenia Publicznego

Warszawa, dnia 14 listopada
1928 roku.

Nr. 11-16585/28

OKÓLNIK

do Kuratorów Okręgów Szkolnych, Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego i Pana Wizytatora Liceum Krzemienieckiego w sprawie wyrównania wynagrodzenia za godziny nadliczbowe w szkołach średnich, seminarjach nauczycielskich i szkołach zawodowych.

Ministerstwo wyjaśnia, że wyroku Najwyższego Trybunału Administracyjnego z dnia 13 marca 1928 r. L. Sej. 4136/28 w sprawie skargi p. Zielowskiego Bolesława, nauczyciela sakoty zawodowej o wyrównanie wynagrodzenia za godziny nadliczbowe ponad 125%, nie należy przyjmować jako punkt wyjścia do wyrównania, względnie potrącenia nadpłaty wszystkim nauczycielom wynagrodzenia za okres przed dniem 1 stycznia 1927 r. Zasady wyłuszczone w wyroku Najwyższego Trybunału Administracyjnego stanowią bowiem normę, obowiązującą władze tylko w tym jednym konkretnym wypadku, w którym zostały wydane.

W związku z powyższym Ministerstwo zaznacza dla informacji Kuratorów (Urzędu Wojewódzkiego, Pana Wizytatora), że podania o wyrównanie za czas, gdy obowiązywał w pierwotnym brzmieniu okólnik z dnia 30 marca 1926 r. L. O. Prez. 1130/26, (Dz. Urzęd. Ministr. W. R. i O. P. Nr. 6/162 poz. 50) t. j. po dzień 1 stycznia 1927 r. należy odrzucać na zasadzie art. 97/1 rozporządzenia Prezydenta z 22 marca 1928 r. o postępowaniu administracyjnym (Dz. U. R. P. Nr. 30 poz. 341) dla braku warunków do wznowienia postępowania, wymienionych w art. 95. Żądania dotyczące okresów po wejściu w życie zmiany powołanego okólnika Ministra W. R. i O. P. dokonanej okólnikiem z 2.XI.1926 r. Nr. O. Prez. 11845/26 (Dz. Urzęd. Ministerstwa W. R. i O. P. Nr. 15/117 poz. 201) należy oddać z powołaniem się na brzmienie zmienionego okólnika.

Jeżeli w jednym podaniu połączone są żądania co do obu okresów, należy załatwić częściowo w pierwszy, częściowo w drugi podany wyżej sposób.

Również dla informacji Kuratorów (Urzędu Wojewódzkiego, Pana Wizytatora) Ministerstwo wyjaśnia, że

wynagrodzenie za godziny nadliczbowe ponad 125% należy od dnia 1 stycznia 1927 r. wypłacać w myśl § 2 rozporządzenia Ministra W. R. i O. P. z dnia 14 kwietnia 1924 r. Nr. 927/3. (Dz. Urzęd. Ministr. W. R. i O. P. Nr. 8/150 poz. 73) oraz § 1—7 i 12 okólnika Ministerstwa z dnia 30 marca 1926 r. Nr. O. Prez. 1150/26 (Dz. Urzęd. Ministerstwa W. R. i O. P. Nr. 6/165 poz. 50) w wymiarze jak dla nauczycieli kontraktowych t. j. według szczebla a VII lub VIII grupy uposażeniowej.

Opracowanie nowych norm jest w toku.

Podsekretarz Stanu

(—) **Śl. Czerwiński**

Kuratorjum
Okręgu Szkolnego Poleskiego
w Brześciu n.B.

do wiadomości

Dn. 14 listopada 1928 r.

Nr. II—20300/28

Naczelnik Wydziału

(—) **J. Bobka**

131.

Ministerstwo Wyznań Religij-
nych i Oświecenia Publicznego

Warszawa, dnia 22.IX-1928 r.

Do

Nr. II-4906/28,

Kuratorjum Okręgu Szkolnego
Krakowskiego.

W sprawie obliczania godzin
kontraktowych dla nauczycieli
etatowych.

w Krakowie.

Ministerstwo wyjaśnia, że wobec brzmienia art. 2 ustawy z dnia 1 marca 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 27, poz. 207) i § 12 rozporządzenia Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 30 marca 1926 r. L. O. Prez. 1130/25

(Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 6, poz. należy wynagrodzenie za godziny ponad 125% wymiaru obliczać z uwzględnieniem zniżki w związku z latami służby.

Dyrektor Departamentu
(—) **W. Żłobicki.**

j. w. do wiadomości.

Dyrektor Departamentu
(—) **W. Żłobicki**

Kuratorjum
Okręgu Szkolnego Poleskiego
w Brześciu n/B.

—
Dnia 5 grudnia 1928 roku.

Nr. II-17159/28.

do wiadomości i stosowania

Naczelnik Wydziału
(—) **J. Wilk.**

132.

Kuratorjum
Okręgu Szkolnego Poleskiego
w Brześciu n/B.

—
Dnia 4 grudnia 1928 roku.

Nr. I-21131/28.

O K Ó L N I K

Zaopatrzenie szkół powszechnych w globusy i mapy Polski polityczne.

Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego ma zamiar w najbliższej przyszłości zaopatrzyć każdą szkołę powszechną w polski globus szkolny, a w miarę przyznania kredytów i mapę Polski polityczną.

W związku z powyższem zechcą Panowie Inspektorowie nadesłać do Kuratorjum najdalej do dnia 15 stycznia 1929 roku zapotrzebowanie w szkołach tych na globusy i na mapy Polski polityczne.

W zapotrzebowaniu wykażą Panowie wszystkie szkoły imiennie, a oprócz tego sporządzą cyfrowe zestawienie z całego powiatu. Zwracam uwagę Panów Inspektorów na konieczność podawania jak najściślejszych danych, zgodnych

faktycznie z ostatnio stwierdzonemi brakami. Wyznaczony termin winien być ściśle dotrzymany, nadesłane, zapotrzebowania po terminie nie będą uwzględniane, a winnych nienadesłania w terminie pociągnę do odpowiedzialności.

Kurator Okręgu Szkolnego

(—) Z. Gąsiorowski.

133.

Kuratorjum
Okręgu Szkolnego Poleskiego

Brześć n/B.

Dnia 17 października 1928 r.

Nr. 0-18031|28.

O K Ó L N I K.

Dni przeciwgruźlicze.

W myśl upoważnienia Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 4-go listopada 1927 r. L. A. P. 11646|27 (Kwesta) R. Polski Związek Przewidujący przystąpił już do organizacji „Dni Przewidujących” na okres od dnia 1 grudnia do dnia 10 stycznia 1929 r.

W roku ubiegłym poszczególne organizacje przewidujące, stosując się do instrukcji Polskiego Związku Przewidującego, uzyskały ze sprzedaży nalepek w okresie „Dni Przewidujących” stosunkowo znaczne kwoty na cele walki z gruźlicą.

Na całym terenie Państwa uzyskano ze sprzedaży nalepek wszystkiego 63724 zł. 78 gr. co stanowi znaczny już postęp dla naszych stosunków, ale bardzo daleko odbiega od poważnych wyników finansowych, otrzymanych tą drogą w innych krajach, jak np. we Francji, gdzie w tym czasie otrzymano 5 milionów zł. czystego dochodu na cele walki z najgroźniejszą chorobą społeczną. To niezwykle powodzenie akcji ogólnokrajowej sprzedaży nalepek przewidujących zawdzięcza Francja, jak to stwierdzili naczelnie delegaci Polskiego Związku Przewidującego młodzieży szkolnej, która masowo wciągnięta do akcji przez swych wychowawców przystąpiła do pracy z wielkim entuzjazmem i miała wpływ decydujący na powodzenie tej kampanji.

Wielu kierowników tej pięknej akcji podkreśla jej

wielkie znaczenie wychowawcze, twierdząc ze słusnością, że powodzenie walki z gruźlicą i z innymi kłeskami społecznymi zależy w znacznej mierze od wychowania i że dzieci szkolne, biorące systematyczny udział w tej doniosłej akcji społecznej — to przyszłe zastępy uspołecznionych i świadomych rozmiarów kłęski gruźlicy i potrzeb walki z nią.

Powołując się na okólnik Ministerstwa W. R. i O. P. z dnia 25.III.1925 r. L. O. Prez. 2408/26 (Dz. Urz. 1926 Nr. 6, poz. 48) Kuratorjum poleca inspektorom szkolnym, dyrekcjom szkół oraz ogółowi nauczycielstwa, by z tą akcją propagandową współdziałały.

Kurator Okręgu Szkolnego

(—) Z. Gąsiorowski.

134.

Ministerstwo
Wyznań Religijnych i Oświe-
cenia Publicznego

Warszawa,
dnia 5 października 1928 roku.

Nr. O. H. fiz. 932/28.

O czystość w ustępach.

Wizytacje szkół na różnych terenach Rzeczypospolitej wykazały, że okólnik Ministerstwa z dnia 9 marca 1923 r. (L. 88/23 H. Dz. Urz. 1923 Nr. 6, poz. 45) w sprawie zaopatrzenia szkoły w ustępy został w znacznej mierze zrealizowany. Natomiast stan ustępów pod względem higienicznym w bardzo wielu szkołach jest wysoce niezadawalający.

Jeżeli budynek szkolny podlega gruntownemu remontowi zwykle raz na kilka lat, a bielzenie ścian i korytarzy odbywać się winno raz do roku, to ściany w ustępach winny być bielone ew. smołowane dwa lub trzy razy do roku, a jeśli są malowane olejno, powinny być zmywane co kilka tygodni.

Podłogę i siedzenie w ustępach należy jak najczęściej szorować wodą gorącą z dodatkiem szarego mydła (10 deko na garniec wody), basen zaś zmywać wodą z dodatkiem nieoczyszczonego kwasu siarczanego lub solnego. W bu-

dynkach nieskanalizowanych należy czuwać nad systematycznym opróżnianiem dołów ustępowych.

Żadnych napisów, rysunków o treści nieprzyzwoitej na ścianach ustępowych tolerować nie wolno. Należy je natychmiast usuwać.

Należy koniecznie zaopatrywać miejsca ustępowe w papier. Szkoły zamożniejsze niech nabywają rolki lub paczki papieru klozetowego, szkoły mniej zamożne niech zaopatrują ustępy w kartki z czystego papieru, wreszcie z gazet lub zużytych zeszytów, przytwierdzone na gwoździach.

W szkołach o wyższym typie organizacyjnym z większą liczbą uczniów należy, przy dostatecznej liczbie tych pomieszczeń, poszczególne ustępy przeznaczać do użytku poszczególnych klas i powierzać ich opiece, wytwarzając w ten sposób wśród nich rywalizację co do stopnia dbałości o stan higieniczny ustępów.

Polecam przeto PP. Kuratorom podanie powyższego do wiadomości dyrekcji i kierownictw szkół i ogółu nauczycielstwa z żądaniem, by na sprawę czystości ustępów w szkołach zwrócono szczególną uwagę, a pp. wizytatorzy szkół, inspektorowie szkolni w żadnym wypadku wizytacji szkoły nie powinni zaniedbać zwizytowania stanu ustępów pod względem higienicznym. Stan ustępu w szkole jest poniekąd miernikiem dbałości kierownictwa o ogólny poziom higieny w szkole.

Za Ministra (—) **St. Czerwiński.**
Podsekretarz Stanu.

Kuratorjum
Okręgu Szkolnego Poleskiego

Brześć n/Bugiem
dnia 17 października 1928 r.

Nr. 0-18116|28.

do wiadomości
i stosowania się.

Kurator Okręgu Szkolnego
(—) **Z. Gąsiorowski.**

135.

O K Ó L N I K

Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego do Kuratorów Okręgów Szkolnych i Liceum Krzemienieckiego w sprawie nauki religii wyznań niekatolickich w szkołach średnich ogólnokształcących, seminarjach nauczycielskich i szkołach średnich zawodowych.

Mając na uwadze, że w myśl art. 120 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 17 marca 1921 r. w każdym zakładzie naukowym, którego program obejmuje kształcenie młodzieży poniżej lat 18, utrzymywanym w całości lub w części przez Państwo lub ciała samorządowe, jest nauka religii dla wszystkich uczniów obowiązkowa oraz ze względu na to, iż nauka religii wchodzi w zakres obowiązkowych przedmiotów nauczania w programie wymienionych wyżej zakładów, przypominam wynikający z powyższych postanowień obowiązek przestrzegania, aby nauka religii w szkołach średnich ogólnokształcących, seminarjach nauczycielskich i szkołach średnich zawodowych była należycie uwzględniona w stosunku do młodzieży, uczęszczającej do tych szkół, a należącej do wyznań religijnych uznanych przez Państwo.

W tym celu zarządzam co następuje:

I. Odnosnie szkół państwowych.

1. W każdej szkole średniej ogólnokształcącej, seminarjum nauczycielskiem i szkole średniej zawodowej, o ile liczba uczniów (uczennic) pewnego wyznania niekatolickiego wynosi co najmniej 12, ma być dla nich zapewniona nauka religii w 2 godzinach tygodniowo.

2. Gdy liczba uczniów (uczennic) pewnego wyznania niekatolickiego w jednej szkole jest mniejsza niż 12, uczniowie (uczennice) będą łączeni na lekcje religii z uczniami (uczennicami) innej szkoły, o ile nie zajdą jakies większe ku temu przeszkody

3. Jeżeli w danej szkole liczba uczniów (uczennic), należących do pewnego wyznania niekatolickiego, jest znaczniejsza, wówczas dla nauki religii tego wyznania należy utworzyć grupy, liczące w zasadzie nie więcej, niż po 40 uczniów (uczennic) i dla każdej grupy, z możliwym uwzględnieniem różnic co do wieku i klas, przeznaczyć po 2 godziny nauki religii w tygodniu.

4. Katalogi i świadectwa szkolne, dotyczące postępu uczniów w poszczególnych przedmiotach nauki, mają zawierać także ocenę z nauki religii.

Od rodziców, względnie prawnych opiekunów uczniów (uczennic), którzy z powodu braku wyżej wymienionych warunków nie otrzymują nauki religji w szkole, dyrekcje szkół mają żądać przedstawienia zaświadczenia właściwej zwierzchności duchownej, stwierdzającego, że uczeń (uczennica) otrzymuje naukę religji prywatnie i z jakim skutkiem. Na zasadzie takiego zaświadczenia, które dołącza się do katalogu szkolnego, należy wpisać w katalogu i świadectwie ocenę z nauki religji i danego wyznania niekatolickiego.

Dopiero, gdyby powyższe wezwanie dyrekcji szkoły do rodziców nie odniosło skutku, można wydać uczniowi (uczennicy) świadectwo bez oceny z nauki religji z zaznaczeniem w katalogu i na świadectwie, że nauki religji danego wyznania niekatolickiego w szkole nie udzielano.

II. Odnośnie szkół samorządowych.

Kuratorja winny w związku z wizytacją szkół przekonywać się, czy przepisy art. 120 Konstytucji co do nauczania religji są dostatecznie przestrzegane.

Warszawa, dnia 17 września 1928 r. Nr. II. 12229/28.

Za Ministra Wyznań Religijnych
i Oświecenia Publicznego

(—) **St. Czerwiński,**
Podsekretarz Stanu

136.

O K Ó L N I K

Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego
do Kuratorów Okręgów Szkolnych, Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego i Liceum Krzemienieckiego
w sprawie poświadczeń z religji wyznań niekatolickich dla kandydatów do egzaminu dojrzałości w gimnazjach lub do dyplomu na nauczyciela szkół powszechnych.

Na zapytanie jednego z Kuratorów Okręgu Szkolnego czy kandydat do egzaminu dojrzałości w gimnazjach lub do dyplomu na nauczyciela szkół powszechnych, wyznania niekatolickiego, który wobec tego, że w danej szkole nie

jest udzielana nauka tego wyznania, obowiązany jest dostarczyć poświadczenie prywatne z religji względnie metodyki nauki religji swego wyznania, ma prawo wyboru nauczyciela, oznajmiam, że wskazane jest, aby kurator wyznaczył w danej miejscowości jednego lub w miarę potrzeby kilku nauczycieli religji niekatolickich, do których dyrekcje szkół byłyby obowiązane kierować kandydatów i których świadectwa byłyby przyjmowane jako decydujące.

Określenie wysokości wynagrodzenia należy pozostawić umowie interesowanych.

Warszawa, dnia 15 października 1928 r. (L. I-2836/28).

Za Ministra Wyznań Religijnych
i Oświecenia Publicznego

(—) **St. Czerwiński.**

Podsekretarz Stanu.

137.

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego

z dnia 17 września 1927 r.

w sprawie uzupełnienia rozporządzenia z dnia 16 listopada 1926 roku o kwalifikacjach zawodowych do nauczania religji mojżeszowej w szkołach średnich ogólnokształcących i seminarjach nauczycielskich.

Na podstawie art. 2 ustawy z dnia 26 września 1922 r. dotyczącej kwalifikacyj zawodowych do nauczania w szkołach średnich ogólnokształcących i seminarjach nauczycielskich państwowych i prywatnych w brzmieniu, ustalonym rozporządzeniem z dnia 15 września 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 92, poz. 864) zarządzam co następuje:

§ 1. W paragrafie 1 rozporządzenia Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 16 listopada 1927 r. w sprawie kwalifikacyj zawodowych do nauczania religji mojżeszowej w szkołach średnich ogólnokształcących i seminarjach nauczycielskich. (Dz. U. R. P. Nr. 124 poz. 715) dodaje się ustęp następujący:

„Dopóki niema dostatecznej liczby tak wykwalifikowanych kandydatów, uzyskać można wymagane kwalifikacje, zdając przed komisją wskazaną w tym celu przez Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, egzamin specjalny na nauczyciela religji mojżeszowej w szkołach średnich ogólnokształcących i seminarjach nauczyciel. Program i regulamin egzaminu unormuje osobne zarządzenie,„

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Warszawa, dnia 17 września 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 68, poz. 780).

Minister Wyznań Religijnych
i Oświecenia Publicznego

(—) Świtalski

138.

ZARZĄDZENIE

Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego

z dnia 27 października 1928 r.

w sprawie określenia kwalifikacji zawodowych wymaganych do ustalenia nauczycieli szkół średnich i seminarjów nauczycielskich w myśl ustawy z dnia 1 lipca 1926 r. o stosunkach służbowych nauczycieli w brzmieniu rozporządzenia z dnia 3 lutego 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 47, poz. 462).

Art. 8 ustawy z dnia 1 lipca 1926 r. o stosunkach służbowych nauczycieli, w brzmieniu rozporządzenia z dnia 3 lutego 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 47, poz. 462), postanawia, że nauczyciel może być stałym lub tymczasowy. Nauczyciel zostaje stałym z chwilą, gdy odpowiada trzem następującym warunkom:

- 1) ma trzy lata nieprzerwanej pracy nauczycielskiej,
- 2) posiada przepisane do ustalenia dla danej kategorii szkół kwalifikacje zawodowe i
- 3) w czasie służby wykazał się zadowolającą pracą nauczycielską.

Odnosnie do punktu drugiego oznajmiam, co następuje: Ponieważ dla nauczycieli szkół średnich ogólnokształcących i seminarjów nauczycielskich istnieje tylko jeden typ kwalifikacji zawodowych, bez rozróżnienia, czy idzie o nauczanie, czy o ustalenie, przeto za kwalifikacje, wymagane do ustalenia, należy uważać te same kwalifikacje, które zostały określone jako kwalifikacje do nauczania w ustawie o kwalifikacjach zawodowych do nauczania w szkołach średnich ogólnokształcących i seminarjach nauczycielskich z dnia 26 września 1922 r. (Dz. U. R. P. Nr. 90, poz. 828), zmienionej ustawą z 16/VII 1924 r. Dz. U. R. P. Nr. 75, poz. 740).

Warszawa, dnia 27 października 1928 r. (Nr. II-15641 '28).

Minister Wyznań Religijnych
i Oświecenia Publicznego

(—) Świtalski

139.

O K Ó Ł N I K

Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego
do kuratorów Okręgów Szkolnych, naczelnika Wydziału Oświe-
cenia w Śląskim Urzędzie wojewódzkim i wizytatoza Liceum
Krzemienieckiego w sprawie noszenia książek i zeszytów
w tornistrach.

Obserwacje nad dźiatwą szkolną wykazały, że nosze-
nie książek i zeszytów w teczkach, w paskach, pod pachą
przynosi szkodę organizmowi dziecka, gdyż, zwłaszcza przy
większym ciężarze książek i przy noszeniu jednostronnem,
sprzyja chorobliwemu skrzywieniu kręgosłupa, poza tem
zajęcie w tych razach rąk tamuje swobodę ruchów np.
przy wchodzeniu do tramwaju, do wagonu, w razie pośliz-
gnięcia się, a podczas mrozów ręce w tych przypadkach
łatwo ulegają odmrożeniu.

Wobec tego polecam przedsięwzięcie wszelkich środ-
ków, by dźiatwa nie potrzebowała nosić z domu do szkoły
i z powrotem zbyt dużej liczby książek i zeszytów, by,
o ile to okaże się możliwem, część pomocy naukowych,
zbędnych w domu, pozostawała w klasie w zamykanych
szafach (w budynkach murowanych można do tego wyko-
rzystać specjalne wgłębienia w ścianach, zamykane jak
szafy).

Co się tyczy sposobu noszenia książek i zeszytów, to
nauczyciele na konferencjach rodzicielskich powinni uświa-
damiać opiekę domową o szkodliwościach, płynących dla
zdrowia dźiatwy wskutek niewłaściwego noszenia książek
i zeszytów i zalecać, by zaopatrywała dzieci w tornistry
(z grubej tektury, ceraty, skóry i t. p.). Przy zalecaniu
tego sposobu noszenia książek podnieść należy, że nosze-
nie tornistra ew. plecaka sprzyja równomiernemu obciążeniu
kręgosłupa i czynności jego mięśni wyprostnych, ułatwia
zachowanie prawidłowej postawy, umożliwia swobodne
używanie rąk, a w razie zbyt niskiej ciepłoty powietrza
pozwala na zabezpieczenie ich od odmrożenia.

Zechcą kuratorowie podać powyższe zalecenie do wia-
domości dyrekcji i kierowników szkół, pp. inspektorów
szkolnych oraz ogółu nauczycielstwa, zaznaczając, iż nosze-
nie tornistrów powinno dotyczyć głównie dźiatwy szkół
powszechnych oraz gimnazjum niższego.

Warszawa, dnia 17 listopada 1928 r. (Nr. O. H. fiz. 1029|28).

Za Ministra Wyznań Religijnych
i Oświecenia Publicznego:

(—) **St. Czerwiński,**
Podsekretarz Stanu.

140.

OKÓLNIK Nr. O-22729/28/29

W sprawie propagandy
trzeźwości.

Do Pp. Inspektorów Szkolnych, Dyrekcyj
Szkół ogólnokształcących średnich, semi-
narjów Nauczycielskich, szkół zawodowych,
oraz kierowników szkół powszechnych.

W celu propagandy trzeźwości zarządzam:

1. Ażeby w lutym między 1-ym a 8-ym b.r. w szkołach
powszechnych, w ogólnokształcących szkołach średnich,
w seminarjach nauczycielskich, w szkołach zawodowych
poświęcono sprawie alkoholizmu specjalną pogadankę lub
lekcję szkolną ze szczególnem uwzględnieniem klas w których
dotąd ta sprawa szczegółowo nie została omówiona.

2. Zalecam kierownictwu szkół powszechnych organi-
zowanie podobnych wykładów dla rodziców z okazji
konferencji z rodzicami.

3. Zalecam, aby na konferencjach rejonowych nauczy-
cielskich w najbliższym czasie został poruszony temat:
„Dlaczego i w jaki sposób szkoła powinna walczyć z alko-
holizmem“.

Wykłady, pogadanki, odczyty powinny wygłaszać
przedewszystkiem lekarze szkolni, tam gdzie są czynni,
ewentualnie uproszeni lekarze rejonowi, miejscy.

Kurator Okręgu Szkolnego

(—) **Z. Gąsiorowski.**

141.

Kuratorjum
Okręgu Szkolnego Poleskiego
w Brześciu n/B.

Dnia 31 grudnia 1928 r.

Nr. I-22671/28.

W sprawie egzaminów
nauczycielskich.

Ze względu na zbliżający się termin prekluzyjny egza-
minów dla czynnych, a niewykwalifikowanych nauczycieli

publicznych szkół powszechnych, wyznaczony na dzień 31 sierpnia 1929 r. rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 17 sierpnia 1927 r. (Dz. Urzęd. Min. W. R. i O. P. Nr. 11 ex 1927 r. poz. 169) i art. 17 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 6 marca 1926 r. o kwalifikacjach zawodowych nauczycieli szkół powszechnych (Dz. Urzęd. Min. W. R. i O. P. Nr. 4 poz. 67) Kuratorjum oznajmia, że w terminie wiosennym 1929 r. odbędą się po raz ostatni następujące egzaminy nauczycielskie:

1-o W miesiącu kwietniu 1929 r. w Prużanie odbędą się egzaminy nauczycielskie według przepisów Regulaminu egzaminów dla czynnych, a niewykwalifikowanych nauczycieli szkół powszechnych (Dz. Urzęd. Min. W. R. i O. P. Nr. 10 ex 1924 p 94). Do egzaminu tego mogą być dopuszczeni nauczyciele czynni, którzy zostali mianowani na posady przed dniem 1 października 1926 roku i pracują bez przerwy conajmniej od tej daty w szkołach powszechnych. Podania o dopuszczenie do egzaminu zaadresowane do Kuratorjum O. S. Poleskiego mogą nauczyciele składać Panom Inspektorom w terminie od dnia 10 lutego 1928 r. dołączając:

- a) świadectwa szkolne w oryginale,
- b) życiorys własnoręcznie napisany,
- c) spis przestudjowanych dzieł i podręczników,
- d) metrykę urodzenia,
- e) opłatę za egzamin w gotówce (za jedną grupę—10 zł., za dwie—15 zł., za trzy—20 zł. za cztery i więcej—25 zł. Rysunki i roboty ręczne oraz śpiew i gimnastyka składane razem liczą się za jedną grupę).

Do otrzymanych podań zechce Pan Inspektor dołączyć znajdujące się w aktach personalnych kandydata świadectwo lekarskie, wyciąg z wykazu stanu służby i wykazu kwalifikacyjnego włącznie z opisem arkusza osobowego i ewentualnie jego arkusze egzaminacyjne. Tak skompletowane podania należy przedstawić Kuratorjum w terminie do dnia 20 lutego 1929 r. oraz równocześnie przesłać przekazem pocztowym takse za egzamin.

2-o W miesiącu maju lub czerwcu 1929 r. odbędzie się także w Prużanie seminarjalny egzamin doj-

rzałości dla eksternów a w szczególności dla niewykwalifikowanych nauczycieli szkół powszechnych, którzy zostali mianowani na posady pod dniu 1 października 1926 r. Podania o dopuszczenie do składania tego egzaminu, zaadresowane do Kuratorjum O. S. Poleskiego i poparte wszystkimi załącznikami wymienionymi w § 31 regulaminu seminarjalnego egzaminu dojrzałości (Dz. Urzęd. Min. W. R. i O. P. Nr. 7 ex 1925 p. 69) mogą nauczyciele składać Panom Inspektorom w terminie do dnia 20 lutego 1929 r. wraz z opłatą egzaminacyjną w gotówce w wysokości 15 zł. za egzamin uzupełniający i 60 zł. za pełny egzamin. Po dołączeniu do podań wyciągów z wykazu stanu służby i wykazu kwalifikacyjnego kandydatów, Pan inspektor przedstawi je Kuratorjum w terminie do dnia 1 marca 1929 r. przesyłając równocześnie gotówkę uzyskaną tytułem opłat egzaminacyjnych, przekazem pocztowym.

Kuratorjum zaznacza, że będzie rozpatrywać tylko należycie skompletowane podania.

Kandydaci dopuszczeni do egzaminu otrzymują imienne wezwania, w których będzie dokładnie wyznaczony, dzień egzaminu.

Wyznaczonych terminów składania podań Kuratorjum poleca ściśle dotrzymać.

Nauczyciele niewykwalifikowani, którzy nie uzyskują przed upływem terminu prekluzyjnego, kwalifikacyj zawodowych do nauczania w szkołach powszechnych, będą zwolnieni z posad nauczycielskich z końcem sierpnia 1929 roku.

Okólnik niniejszy będzie wydrukowany w najbliższym numerze Dziennika Urzędowego.

Kurator Okręgu Szkolnego

(—) Z. Gąsiorowski

142.

Dalszy ciąg katalogu książek Okręgowej Biblioteki Nauczycielskiej przy Kuratorjum Okręgu Szkolnego Poleskiego w Brześciu n/B.

A u t o r	T y t u ł k s i ą ż k i	Ilość tomów	№ № księgi inwentarzowej
Czerwijowski F.	Biblioteki powszechne	1	3415
Sierpiński Wacł.	Teoria liczb niewymiernych	1	3416
Berger	Samouczek francuski	1	3417
—	Rocznik pedagogiczny se- ryja II tom III-ci	1	3418
Komarnicki Dr. Wacław	Zarys ustroju państwowego Rzeczypospolitej Polskiej	1	3419
Rosenberg	Podręcznik gimnastyki	1	3420
Grabiński Henryk	O programie gospodarczym Polski	1	3421
—	Skorowidz dziennika ustaw Rzeczypospolitej Polskiej od 1.I.1918 r. do 1.I.1926 r.	1	3423
—	Alma Mater Vilnensis ze- szyt 5 z 1927 r.	1	3424
—	Polska dzisiejsza	1	3425
Bobieńska N.	Pierwsze lata nauczania ry- sunków w szkole powszechnej	1	3426, 3427
Blaike Jan Stefan	Zarys pedagogiki	1	3428
Claparède Dr. Ed.	Psychologja dziecka i peda- gogika eksperymentalna	1	3429, 3430 3431
Colvin Stephen Sh Bagley Wil- liam Ch.	Postępowanie człowieka. Kurs wstępny psychologii dla na- uczyciela	1	3432, 3433
Dawid J. Wł.	Inteligencja, wola i zdolność do pracy	1	3434

Dawid J. Wł.	O duszy nauczycielstwa	1 3435, 3436 3437
Haberkantówna W.	Protokoły lekcji przyrodoznawstwa	1 3438, 3439
Hoefler A.	Zasady psychologii	1 3440
Hrabyk Piotr i Sawicki Ludomir	Metodyka geografji dla szkoły powszechnej	1 3441, 3442
Kot Stanisław	Dzieje wychowania	1 3443, 3444
Kukulski Z.	Główne metody myśli i badań pedagogicznych	1 3445
Rowid Henryk	Szkoła twórcza	1 3446, 3447 3448
—	Szkoła powszechna czasopismo za 1928 r.	1 3449, 3450 3451
Szycówna Aniela	Metodyka wypracowań. Podstawy psychologiczne i historyczne	1 3452, 3453 3454
Znaniński Florjan	Socjologja wychowania tom I	1 3455
Wrażej Dr. inż. Władysław	Metale w przemyśle	1 3456
Adamczewski Stan.	Zbiór zadań i pytań z literatury polskiej	1 3457, 3458 3459
Antoniewicz Dr. Janina	Ćwiczenia i obserwacje biologiczne w ogrodzie	1 3460
Arct-Golczewska Marja i Kołodziejczyk J. F.	Podręcznik botaniki wydanie IX	1 3461, 3462
Arct Michał	Słownik frazeologiczny	1 3463, 3464 3465, 3466
„	Słownik 31.000 wyrazów obcych	1 3467, 3468 3469, 3470

Asbrink Gustaw	Szwecja. Kraj, ludzie z historii Szwecji, Szwecja dzisiejsza	1	3471
Atkinson William Walker	Kształcenie pamięci	1	3472
—	Atlas pocztowo - komunikacyjny Rzplitej Polskiej	1	3473
Augier Emile	Le Gendre de monsieur Poirier	2	3474
Balzac	Chłopi	2	3475
Bandrowski Jerzy	Zołjka	1	3476
Bartei Dr. Kazim.	Wykresy charakteryzujące rozwój życia gospodarczego Polski	1	3477
Bator Bolesław	Metamorfozy polskie	1	3478
Beer M.	Historja powszechna socjalizmu i walk społecznych	1	3479
Bełcikowski Jan	Księgi ducha pracy	1	3480
Bielych G. i Pantelejew L.	Republika Szkid	1	3481
Bień Adam i Cierniak J.	Teatry ludowe w Polsce	1	3482
Bigo Dr. Tadeusz	Związki publiczno - prawne w świetle ustawodawstwa polskiego	1	3483
Binet Alfred	Pojęcia nowoczesne o dzieciach	1	3484, 3485 3486
Blank-Weissberg Stefan	Pływak	1	3487
Blasco-Ibanez Vicente	W Krainie Sztuki	1	3488
Boguszewska H.	„Patrz dokoła“, Pogadanki przyrodnicze	1	3489, 3490
„	W domu, w polu i w lesie pogadanki przyrodnicze	1	3491, 3492

Boguszevska H.	Życie i dzieci	1 3493
Bornsteinowa Jad.	Jak urządzić bibliotekę szkolną i domową	1 3494, 3495 3496
"	Zasady klasyfikacji dzie- siętej	1 3497
Borowiecka Marja	Zbiór zadań arytmetycznych dla dorosłych	1 3498
Boutaric A.	Życie atomów	1 3499
Bowkiewicz Jan	Rak	1 3500
Br. L.	Młody chemik	1 3501
Brodziński Kaz.	Pisma rozmaite	1 3502
Brzezińska R. M.	Początki poprawnego pisania	2 3503
Bukowiecki Stan.	Przed rewizją konstytucji	1 3504
Bzowski Konstanty	Zarys geologii i mineralogji	1 3505
Cezak Jakób Stef.	Geografja gospodarcza	1 3506
Charkiewicz Waler.	Placyd Jankowski, życie i twórczość	1 3507
Charszewski X.	O absolutyzm idei Opatrz- ności w dziejach Cuda i katastrofy	1 3508
Cherfils Christian	Zarys religji naukowej	1 3509
Chojnacki Ks. Dr. P.	Pojęcia i wyobrażenia w świecie psychologii i epi- stemologii	1 3510
Chomicz Paulin	Hoene - Wroński w Polsce i Zagranicą	1 3511
Chmielewski Kon.	Katechizm małego obywa- tela	1 3512
Chrzanowski I. i Wojciechowski K.	Wypisy polskie	1 3513, 3514
Chudzikowski Juljusz St.	Wzory planów szczegóło- wych nauki rysunków wraz z metodycznymi wskazów- kami	3515, 3516 3517, 3518 3519, 3520 1 3521, 3522 3523, 3524

Ciesielska-Borkowska Stefanja	Reforma szkolnictwa we Francji na tle społeczno-ekonomicznych warunków chwili obecnej	1 3525
Claparède Ed.	Szkoła na miarę	1 3526, 3527
Cybalski Stefan	Poezja łacińska w pieśni	1 3528
Czajkin Włodzim.	W krainie czarownej baśni Wrażenia z podróży po Japonji	1 3529
Czapska Marja	Polemika religijna pierwszego okresu reformacji w Polsce	1 3530
Czartkowski Adam	Ćwiczenia z anatomji roślin	1 3531, 3532, 3533, 3534
Czerwińska A.	Piętnaście lat Rosji w Polsce 1815—1830	1 3535
Czosnowski Stan.	Sprawy mniejszości narodowych w unji międzynarodowej stowarzyszeniu ligi narodów	1 3536
Czubek Jan	Pisma polityczne z czasów pierwszego bezkrólewia	1 3537
„	Pisma polityczne z czasów rokосу Zebrzydowskiego	3 3538
Czystowski J. i Kowalewski M.	Ćwiczenia samodzielne z fizyki	1 3539, 3540 3541, 3542
Czyżycki W. i Huber I.	Jak wykonać samemu pomoce naukowe?	1 3543
Dajnowski M.	Co każdy o obowiązkowym ubezpieczeniu pracowników umysłowych wiedzieć powinien	1 3544
Danysz Dr. Antoni	Materiały do kompozycyji łacińskich	1 3545
Daszkiewicz-Czajkowska Stanisława	Przyjaciele harcerstwa	1 3546

Dąbrowski Konst.	Słownik do pamiętników o wojnie galijskiej	1	3547
Deb E.	Nouveau Cours Pratique de Français	1	3548, 3549 3550, 3551
Dembowski Jan	Szkice biologiczne.	1	3552
Dębczyński Antoni	Dwa lata w Kongo (1925—1927)	1	3553
Dębicki Zdzisław	Portrety	1	3554
Dilthey Wilhelm	Einleitung in die Geisteswissenschaften	1	3555
Dmochowski A.	Sprawozdanie Szkolnej Pracowni Przyrodniczej w Wilnie (1921—1927)	1	3556
Dobrzyńska-Rybicka Dr. Ludwika	Nauka obywatelstwa na podstawie socjologii	1	3557
Domaniewski Janusz	Podręcznik zoologii	1	3558, 3559
„	Pogadanki przyrodnicze	3	3560
„	Zoologja z atlasem	1	3561, 3562
Doświadczyński Tomasz	Dialog o reformie szkolnej	1	3563
Dryjski Dr. A.	Sen i marzenia senne	1	3564
Dunin-Kozicka Marja	Rok 1917	1	3565
Dyakowski B.	Historja naturalna	1	3566, 3567
Dymsza Lubomir	Sprawa Chełmska	1	3568
Dzwonkowski Włodzimierz	Podręcznik historii średnio-wiecznej	1	3569
E. K.	Przewrót w Polsce i rządy ludowe	1	3570
—	Elementary schools in Poland In the school year 1925—26	1	3571, 3572

—	L'Enseignement primaire dans Republique Polonaise 1925—1926	1 3573, 3574
Falski Marjan	Elementarz powiastkowy dla młodzieży i dorosłych. Wskazówki metodyczne	1 3575, 3576 3577
Fischer Dr. Adam	Rusini, zarys etnografji Rusi	1 3578
France Anatol	Poglądy ks. Hieronima Coignarda	1 3579
Frankowski Eug.	Kalendarz obrzędowy ludu polskiego	1 3580
Fueloep-Miller René	Lenin i Gandhi	1 3581
Fularski Miecz.	Przysposobienie wojskowe w Polsce	1 3582
Galle Henryk	Stylistyka i prozodja cz. I	1 3583, 3584
„	Teorja prozy i poezji w zarysie	1 3585
Gartkiewicz Stan.	Szczeżuja	1 3586
Gawroński Dr. Jul.	Szkoła odrodzenia	1 3587
Gażyńska Józefa	Wypisy dla dorosłych	1 3588
Gąsiorowski ks. Wł.	Historja filozofji	1 3589
Gebert B. i Gebertowa G.	Wypisy historyczne do nauki dziejów starożytnych	1 3590
Gjellerup Karol	Dojrzałi do życia	1 3591
Glass Henryk	Obrona Polski przed bolszewizmem	1 3592
Glicznera Erazma	Kronika żywota, nauki i spraw Jezusa Chrystusa	1 3593
Górecki Dr. Roman	Rola Banku Gospodarstwa Krajowego w życiu gospodarczem Polski współczesnej	1 3594
Górzyński Stefan	O ideał wychowania społecznego młodego pokolenia	1 3995

Grappin Henri	Histoire de la Pologne des Origines a 1922	1 3596
Green George H.	Psychanaliza w szkole	1 3597, 3598 3599, 3600
Gumiński Jan	Kurs prawa	1 3601
Gumiński J. M.	Stenografjapolska. Podręcznik dla samouków	1 3602
Haggard H. Rider	Święty kwiat	1 3603
Halecki Oskar	Przyłączenie Podlasia Wołynia i Kijowszczyzny do Korony w roku 1569	1 3604
Handelsman Marceli	Historyka	1 3605
Hejdensztejn Rajnold	Dzieje Polski od śmierci Zygmunta Augusta do roku 1594	1 3606
Hincza Dr. Stefan	Pierwszy Żołnierz Odrodzonej Polski	1 3607
Jabłonowski Aleks,	Źródła dziejowe. Lustracje Królewsczyzn, Wołynia Podole i Ukrainy	1 3608
"	Źródła dziejowe. Polska XVI wieku tom VI, VII, VIII, IX, X i XI Wołyń, Podole, ukraiны	2 3609, 3610
"	Ruś czerwona, Kijów-Braclaw	3611, 3612 1 3613, 3614
Jabłonowski Ludwik	Złote czasy i wywczasy	1 3615
Jakóbiec Dr. Jan	Podstawowe wskazania dydaktyczne	1 3616, 3617 3618, 3619 3620, 3621
Jamrógiewicz Dr R i Strutyński K.	Geometria poglądowa stopień niższy	3622, 3623 1 3624
Jankowski Józef	Eljasz	1 3625

Jankowski J.	Marja z Magdali	1	3626
Janowski Aleksan.	Po 10 latach niepodległości	1	3627
Jezierski Dr. Wacł. i Kłuzniak inż. St.	Ćwiczenia miernicze i kartograficzne w szkołach ogólnokształcących	1	3628
Junosza Dr. Wacł.	Szkolnictwo polskie w Niemczech	1	3629
Kalinka Ks Walerjan	Sejm czteroletni	2	3630
Kalicun-Chodowicki Dr. B.	Zarys geometrii wykreślnej	1	3631
—	Katalog podstawowy książek dla bibliotek powszechnych	1	3632
Karłowicz Jan	Słownik gwar polskich	6	3633
Kolberg Oskar	Mazowsze Obraz etnograficzny tom I-V	2	3634
Kołaczkowski Klem.	Wspomnienia od roku 1813 do 1820	1	3635
Komarnicki Lucjusz	Stylistyka polska	1	3636
Konarski Dr. Kaz.	Dzieje szkolnictwa w b. Królestwie Kongresowem 1915—1918	1	3637
Koneczny Feliks	Dzieje administracji w Polsce w zarysie	1	3638
„	Polskie Logos a Ethos	1	3639
Konopczyński Wład.	Geneza i ustanowienie Rady Nieustającej	1	3640
Korczak Janusz	Jak kochać dzieci Dom sierot	1	3641
„	Jak kochać dzieci Internat—Kolonje letnie	1	3642
—	Kostiuchnowka Polska Góra	1	3643

Kościałkowski Wł.	Co każdy o budżecie wie- dzieć winien	1 3644.
Kozicki Stanisław	Niemcy i Polska na tle po- lityki powojennej	1 3645
Kozłowska Dr. A.	Pogadanki o roślinach i glebie	1 3646
Kraszewski J. I.	Wybór pism. Nowele, obraz- ki i fantazje, zarysy spo- łeczne. Studja i szkice li- terackie	3 3647
Kropotkin Piotr	Wielka rewolucja francuska 1789—1793	2 3648
Kubijowicz Włodz.	Rozmieszczenie ludności na Ukrainie radzieckiej (U. S. R. R.)	1 3649
Kucharzewski Jan	Lata przelomu Romanów Pugaczew czy Pestel Od białego caratu do czer- wonego tom III	1 3650
Kudelka Bolesław	Jakób Heraklides Despota samozwańczy gospodar, mołdawski wobec Polski i Austrii.	1 3651
Kwieciński Jan	Wies idealna	1 3652
Lam Jan	Wielki świat Capowic	2 3653
Lange Fryder. Albert	Historja filozofji materjali- stycznej i jej znaczenie w teraźniejszości	2 3654
Langlois Ch V. Seignobos Ch	Wstęp do badań historycz- nych	1 3655
Libański Prof. inż. Edmund	Pytania i odpowiedzi z fi- zyki	1 3656, 3657
Librachowa M. i Selmowiczówna	Pogadanki z dziećmi. Pierw- szy rok nauczania	1 3658
Likowski ks. Edward	Unia Brzeska z 1596 r.	1 3659

Limanowski Bolesł.	Rozwój polskiej myśli socjalistycznej	1	3660
Lipa Al. i Gajęcki A.	Arytmetyka handlowa Technika sprawnego liczenia	1	3661
„	Arytmetyka handlowa Uwagi metodyczne i komentarze	1	3662
Loti Piotr	Rybak islandzki	1	3663
M. G.	Nasi przyjaciele	1	3664
Majewska Wanda	Nauka o rzeczach. Pogadanki z dziećmi w szkole początkowej	1	3665, 3666
Makuszyński Korn.	Ballada o św. Jerzym	3	3667
„	Król Azis	1	3668
„	Moje listy	1	3669
„	Po mlecznej drodze	1	3670
Maliszewski Edw.	Najważniejsze wiadomości o Polsce	1	3671
—	Marsz szlakiem Batorego 30.VI—1.VII.1928 r.	1	3672
Marx Karol	Nauki ekonomiczne popularnie przedstawione i objaśnione	1	3673
Matzke Stanisław	Zasady rysunku początkowego	1	3674, 3675
Mayzner Tadeusz	Śpiewnik szkolny na 2, 3 i 4 głosy równe	1	3676
Mazanowscy Antoni i Mikołaj	Podręcznik do dziejów literatury polskiej	1	3677
Melchertówna Jan.	Zagadnienia pedagogiczne	1	3678, 3679 3680, 3681 3682, 3683 3684, 3685 3686, 3687

Miszkiś ks. Feliks	Rewolucja	1 3688
Mikłaszewski Jan	Ogólny rzut oka na rozwój produkcji leśnej i obrotu drzewnego Polski	1 3689
Minkiewicz Romuald	Dogmatyzm i autorytet w nauce i nauczaniu	1 3690, 3691
Mondalski Wiktor	Szkoła średnia, a przysposobienie wojskowe	1 3692
Mścisz M.	Zarys metodyki geografji	1 3693, 3694 3695, 3696
—	Muzeum. Czasopismo, poświęcone sprawom wychowania i szkolnictwa	1 3697
Nagórzański F.	C. Pliniusza Młodszeo listy wybrane	1 3698
Nałęcz-Dobrowolski Dr Marcei	Dziesięciolecie odzyskania niepodległości	1 3699
Nanke Czesław	Wypisy do nauki historii średniowiecznej	1 3700, 3701
—	Naokoło świata miesięcznik za 1928 r.	3 3702
Natanson-Leski Jan	Atlas szkolny do dziejów średniowiecza	1 3703
Niemcewicz J. U.	Pamiętnik z 1830—1831 r.	1 3704
Niesiołowski Dr. Andrzej	Jak przygotować i wygłaszać wykłady?	1 3705
Niewiadomski Stan.	Stanisław Moniuszko	1 3706
Niezbrzycki Jerzy	Nauka o terenie	1 3707
Nowaczyński Adolf	Wilhelm-Imperator 1888—1918	1 3708
Nowicki Wilhelm Kazimierz	Nauka pisania	1 3709
Ogniew N.	Pamiętnik Kosti Riabcewa	1 3710

Olechowski Gustaw	Wódz. Powieść o Józefie Piłsudskim	1 3711
Opieński Henryk	Ignacy Jan Paderewski	1 3712
Orleanus	W szponach nałogu	1 3713
Orvieto Laura	Opowiadania z dawnych dawnych czasów	1 3714
Orzeszkowa Eliza	Dziurdziowie. Cham.	1 3715
„	Meir Ezołowicz	1 3716
Ossendowski F. Antoni	Na skrzyżowaniu dróg	1 3717
„	Pod polską banderą	1 3718
Osterloff W.	Wychowanie obywatelskie i oświata powszechna	1 3719
Ostrowska Bronisł.	Rozmyślania	1 3720
„	W starem lustrze	1 3721
—	Pamiętnik literacki—czasopismo rocznik XXIV za 1927r.	1 3722
Parkhurst Helena	Wykształcenie według planu daltońskiego	1 3723, 372
Pietkiewicz Czesław	Polesie rzeczyckie. Kultura materjalna	1 3725
Platon	Apologja—Laches	1 3726
Plutarch	Żywot Cyncerona i Demostenesa	1 3727
Pohoska Hanna	Dydaktyka historii	1 3728, 3729
Piłsudski Józef	Rok 1920	1 3730, 3731 3422
--	Pokłosie pracy oświatowej w latach 1880—1928	1 3732
Polakowski ks. Ign.	Żywot Mikołaj Kopernika	1 3733
—	Polskie Archiwum Psychologii tom I Nr. 2	1 3734

Pomirowski	Doktryna a twórczość	1	3735
Prądyński Ignacy	Pamiętnik historyczny i wojskowy o wojnie polsko-rosyjskiej	1	3736
Próchnicki Franc.	O ważniejszych gatunkach poezji i prozy	1	3737
—	Preliminarz budżetowy Rzeczypospolitej Polskiej cz. 13 od 1.IV-1929 do 31.IV-1930 r.	1	3738
Przanowski W. SzczaWińska M. Wójcik J.	Samorząd w szkole powszechnej	1	3739
—	Przegląd pedagogiczny za 1927 r.	1	3740
—	Przepisy katalogowania alfabetycznego w bibliotekach polskich	1	3741
—	Przewodnik księgarski tom II z 1926 r.	1	3742
—	Przewodnik oświatowy czasopismo za 1927 r.	1	3743
Puzynina z Güntherów Gabryela	W Wilnie i w dworach litewskich.	1	3744
R. O. D.	Nauka czytania i pisania dla dorosłych	1	3745
Raaf H. de	Psychologia elementarna	1	3746
Rabska Zuzanna	O dzieciach nie dla dzieci	1	3747
Radwan-Pragłowski Dr. Kazimierz	Człowiek silnej woli	1	3748, 3749 3750, 3751
Rączka Stanisław	Nauka śpiewu — część I	1	3752
Reicher Eleonora	Zagadnienia organizacji wychowania fizycznego	1	3753

—	Relacje nuncjuszów apostołskich o Polsce od roku 1548 do 1690	2	3754
—	Rocznik pedagogiczny ser- ja II tom III	1	3755
—	Rocznik statystyki miast Polski za r. 1928	1	3756
—	Rocznik statystyki Rzeczy- pospolitej Polskiej za r. 1928	1	3757
—	Roczniki Towarzystwa Nau- kowego w Toruniu	1	3758
Rogowska Anna	Jak należy uczyć robot- ręcznych kobiecych w szko- łach ludowych	1	3759, 3760
Romer Eugenjusz	Atlas geograficzny-zeszyt I	1	3761
Rostworowski Mich.	Dyaryusz sejmu z r. 1830— 1831	6	3762
—	Ruch prawniczy ekonomicz- ny i socjologiczny za rok 1928	4	3763
Rymar Prof. Dr. Leon	Cel nauki historii w szkole	1	3764
Rzepeccy Tadeusz i Karol	Sejm i Senat 1928—1933	1	3765
Saxby Dr. I, B.	Kształcenie postępowania	1	3766, 3767
Siedlecki Francisz.	Grafika polska w świetle krytyki, zagranicznej	1	3768
Sierpiński Dr. Wacł.	Zarys teorii mnogości część I Liczby pozaskończone	1	3769
Siwakowa Janina	Wypisy geograficzne	1	3770, 3771
—	Słownik łacińsko-polski	1	3772
Sobeski Michał	Z pogranicza sztuki i filo- zofji	1	3773
Sobieski W.	Walka o Pomorze	1	3774

Sośnicki Dr. Kazim.	Zarys logiki	1	3775
Spinoza Bened. de	Dzieła	1	3776
—	Spis książek i pomocy naukowych w seminarjach nauczycielskich	1	3777, 3778
—	Sprawozdanie za rok 1927 Centralnego Związku Kółek Rolniczych	1	3779
Stefanowicz Antoni	Nauka rysunku elementarnego z modelu	1	3780, 3781 3782, 3783 3784, 3785
Stemler Józef	Elementarz do nauki starszych	1	3786, 3787
Stiller Wł. i Skowroń St.	Książkowość gospodarstwa domowego	1	3788
„	Pojedyńcza książkowość rzemieślnicza	1	3789
Strutyński Kazim.	Arytmetyka. Stopień niższy	1	3790
Strykowski Maciej	Kronika polska, litewska, żmudzka i rusi	2	3791
Sujkowski Antoni	Geografja ziem dawnej Polski	1	3792, 3793
Świątkowski Wacł.	Lubelskie	1	3794
Syska Józef	O traktowaniu uczniów szczególnie zdolnych	1	3795
Szelągowski Adam	Dzieje powszechne w zarysie	4	3796
Szrober St. i Nowicki W.	Ćwiczenia językowe	1	3797, 3798 3799, 3800
Szrober Stanisław	Podręcznik do nauki języka polskiego. Wykład teoretyczny	1	3801, 3802 3803, 3804
„	Podręcznik do nauki języka polskiego. Ćwicz. i zadania	1	3805, 3806 3807, 3808

—	Szkoła powszechna czasopi- smo za 1922 r.	1 3809, 3810
—	Szkoła powszechna za 1923 r.	1 3811
—	Szkoła powszechna za 1928 r.	1 3812
—	Szopka Benjaminowska	1 3813
Szopski Felicjan	Władysław Żeleński	1 3814
Tagore Rabindranat	Pieśni miłości	1 3815
Tenczyn Emil	Wybór ćwiczeń chemicznych	1 3816
Teslar Tadeusz	Zarys ustroju i władz pań- stwowych Zw. S. R. R.	1 3817
Thullie ks. Dr. Kazimierz	Wskazówki metodyczne na- uczania biblji i katechizmu	1 3818
"	Uwagi metodyczne do dzie- jów objawienia bożego w nowym testamencie	1 3819
Tłuczek Piotr	Kancelarja publicznej szko- ły powszechnej	1 3820
Tołłoczko Dr. St.	Chemja w zakresie wiado- mości początkowych	1 3821
Trzeciakówna Paul.	Nauczanie przyrody w kla- sie IV-ej szkoły powsz.	1 3822
Turnau Jerzy	Uprawa roli i roślin. Zie- mia — Powietrze — Rośliny tom I, II, III i IV	1 3823, 3824 3825
Wachowiak Stan.	Targi i wystawy w Polsce	1 3826
Walewska C.	Marja Rodziewiczówna, twórczość, życie, czyn	1 3827
Wąsik Wiktor	Tematy z języka łacińskiego na klasę V i VI	1 3828, 3829 3830, 3831 3832

Wąsik Wiktor	Tematy z języka łacińskiego na klasę VII i VIII serja I	1	3833, 3834 3835, 3836 3837
„	Tematy z języka łacińskiego na klasę VII i VIII serja II	1	3838, 3839 3840, 3841 3842
Wielhorski Wład.	Litwa etnograficzna	1	3843
Wieniawski Adam	Ludomir Różycki	1	3844
Wierzbńska Jadw.	Nauka śpiewu w szkole powszechnej	1	3845
Wierzyński Kazim.	Utwory zebrane	1	3846
Wilkanowicz Rom.	Bezimienni Bohaterowie Powstania Wielkopolskiego	1	3847
—	Wilno — Legjony 6.VIII.1914 — 6.VIII.1928 r.	1	3848
—	Wilno w dziejach książki polskiej	1	3849
Windakiewicz Stan.	Dzieje Wawelu	1	3850
Witwicki Wład.	Psychologja tom II	1	3851, 3852
Wóycicki Kazim.	Stylistyka i rytmika polska	1	3853
Verne Juljusz	Dwadzieścia tysięcy mil podwodnej żeglugi	1	3854
Zagajewski Karol	Gramatyka języka niemieckiego	1	3855, 3856
Zahorska Anna	Trucizny	1	3857
Zalewski Edmund	Ruch spółdzielczy w Finlandji	1	3858
Zatarski Prof. Zbig.	Pytania i odpowiedzi z literatury polskiej	1	3859
Zawirski Dr. Zygm	Wieczne powroty światów	1	3860
Zegadłowicz Emil	Godzina przed jutrznią	1	3861

Zegadłowicz Emil	Z pod młyńskich kamieni	1	3862
Zgórski Dr. Kaz.	Krótki zarys budowy i czynności ciała ludzkiego oraz zarys higieny	1	3863
Zieliński Tadeusz	Filhelleńskie poematy Byrona	1	3864
Zydler Jan	Zarys geometrii analitycznej na płaszczyźnie	1	3865, 3866
Żuławski Jerzy	Powrót	1	3867
„	Stara ziemia	1	3868
„	Zwycięzca	1	3869
—	Życiorysy ks. St. Konarskiego i twórców Komisji Edukacji Narodowej	1	3870
Życzyński Henryk	Rozbiory literackie w przykładach	1	3871

143.

RUCH SŁUŻBOWY:

w Inspektoratach Szkolnych.

1) Kuratorjum O. S. Poleskiego rozporządzeniem z dnia 18.XII-1928 r. Nr. I-22128/28 mianowało p. Edwarda Zuba, urzędnika X st. sł. inspektoratu szkolnego w Sarnach w drodze awansu urzędnikiem IX st. sł. na dotychczasowym stanowisku służbowym z ważnością od dnia 1 stycznia 1929 r.

2) Kuratorjum O. S. Poleskiego rozporządzeniem z dnia 18.XII-1928 r. Nr. I-22129/28 mianowało p. Franciszka Lachockiego, urzędnika XI st. sł. inspektoratu szkolnego w Prużanie w drodze awansu urzędnikiem X st. sł. na dotychczasowym stanowisku służbowym z ważnością od dnia 1 stycznia 1929 r.

3) Kuratorjum O. S. Poleskiego rozporządzeniem z dnia 18.XII-1928 r. Nr. I-22130/28 mianowało p. Dyonizego Kowala, urzędnika XI st. sł. inspektoratu szkolnego

w Łunińcu w drodze awansu urzędnikiem X st. sł. na dotychczasowym stanowisku służbowym z ważnością od dnia 1 stycznia 1929 r.

4) Kuratorjum O. S. Poleskiego rozporządzeniem z dnia 18.XII-1928 r. Nr. I-22126/28 mianowało p. Julję Kaprałską, urzędnika XII st. sł. inspektoratu szkolnego w Kamieniu-Koszyrskim w drodze awansu urzędnikiem XI st. sł. na dotychczasowym stanowisku służbowym z ważnością od dnia 1 stycznia 1929 r.

5) Kuratorjum O. S. Poleskiego rozporządzeniem z dnia 18.XII-1928 r. Nr. I-22127/28 mianowało p. Jadwigę Czechowską, urzędnika XII st. sł. inspektoratu szkolnego w Stolinie w drodze awansu urzędnikiem XI st. sł. na dotychczasowym stanowisku służbowym z ważnością od dnia 1 stycznia 1929 r.

W Zakładach Kształcenia Nauczycieli.

1) Kuratorjum O. S. Poleskiego rozporządzeniem z dnia 21.XI-1928 r. Nr. I-20437/28 przydzieliło p. Władysława Woźniaka, nauczyciela publicznej szkoły powszechnej w Bereźnie-Kartuskiej, pow. prużańskiego do szkoły ćwiczeń przy państwowym seminarjum nauczycielskim w Prużanie na rok szkolny 1928/29.

W szkolnictwie powszechnem.

zamianowani

w powiecie brzeskim

od 1 października 1928 r.

1) Ziarkówna Janina, nauczycielką 6 kl. szkoły powsz. w Tomaszówce.

2) Ks. Szymonowicz Marek, nauczycielem religji rz. kat. w szkołach powsz. w Brześciu.

od 16 listopada 1928 r.

3) Ignutowa Janina, nauczycielką 3 kl. szkoły powsz. w Grajewce.

w powiecie drohiczyńskim

od 1 października 1928 r.

4) Pidperychora Anna, nauczycielką 1 kl. szkoły powsz. w Kremnie.

5) Mikulska Stefanja, nauczycielką 1 kl. szkoły powsz. w Klonkach.

od 16 listopada 1928 r.

6) Pelcówna Genowefa, nauczycielką 2 kl. szkoły powsz. w Zawerszu.

7) Pomanówna Marja, nauczycielką 1 kl. szkoły powsz. w Załużu.

w pow. kamień-koszyrskim

od 1 października 1928 r.

8) Chabior Władysław, nauczycielem 1 kl. szkoły powsz. w Lubiażu,

9) Lisówna Józefa, nauczycielką 1 kl. szkoły powsz. w Teklinie.

10) Krasoniówna Marcela, nauczycielką 1 kl. szkoły powsz. w Karasinie Małym.

11) Hrapkowiczówna Gizela, nauczycielką 2 kl. szkoły powsz. w Rakowym Lesie.

od 16 grudnia 1928 r.

12) Drzewińska Marja, naucz. 1 kl. szkoły powszechnej w Szczytniu.

13) Przyborski Kazimierz, naucz. 1 kl. szkoły powsz. w Konczylisie.

w pow. kobryńskim.

od 1 października 1928 r.

14) Kopackówna Marja, naucz. 3 kl. szkoły powsz. w Lelikowie.

15) Klimek Wincenty, naucz. 2 kl. szkoły powszechnej w Swaryniu.

16) Kordasówna Filomena, naucz. 2 kl. szkoły powsz. w Pszenajach.

od 16 października 1928 r.

17) Czyrnekówna Walerja, naucz. 4 kl. szkoły powsz. w Błotach.

18) Sobolewska Marja, naucz. 1 kl. szkoły powszechnej w Czernianach.

19) Imielska Aniela, naucz. 1 kl. szkoły powsz. w Li-powej.

20) Jedynakówna Wanda, naucz. 2 kl. szkoły powsz. w Mazurach.

od 1 listopada 1928 r.

21) Kluzikówna Walerja, naucz. 3 kl. szkoły powsz. w Rogoźnie.

od 16 listopada 1928 r.

22) Mayerówna Rozalja, naucz. 1 kl. szkoły powszechnej w Łuce.

23) Warcholakówna Stefanja, naucz. 1 kl. szkoły powszechnej w Zosinach.

24) Lewandowska Jadwiga, naucz. 2 kl. [szkoły powszechnej w Swaryniu,

25) Freyówna Emilja, naucz. 2 kl. szkoły powszechnej w Jakobczycach.

w pow. kosowskim.

od 1 października 1928 r.

26) Budziosz Kazimierz, naucz. 1 kl. szkoły powsz. w Woli.

27) Termerówna Władysława, naucz. 1 kl. szkoły powszechnej w Rudni.

28) Sadowska Janina, naucz. 2 kl. szkoły powszechnej w Glinnej.

29) Sochówna Helena, naucz. 2 kl. szkoły powszechnej w Kolońsku.

30) Górecka Zofja, naucz. 2 kl. szkoły powsz. w Wygonoszczy.

31) Zaćmiński Alojzy, naucz. 2 kl. szkoły powszechnej w Ogrodnikach.

od 1 listopada 1928 r.

32) Kuziówna Stanisława, naucz. 2 kl. szkoły powsz. w Kowalach.

33) Sufin Stanisław, naucz. 5 kl. szkoły powsz. w Telechanach.

od 16 listopada 1928 r.

34) Krzyżanowska Stanisława, naucz. 1 kl. szkoły powszechnej w Bajkach.

w powiecie łuninieckim

od 1 września 1928 r.

35) Ks. Koper Jan, naucz. religji rz. kar. 7 kl. szkoły powsz. w Łunińcu.

od 1 października 1928 r.

36) Koszałkówna Janina, naucz. 1 kl. szkoły powsz. w Kukowej.

37) Wajdówna Stefanja, naucz. 1 kl. szkoły powszechnej w Rachowiczach.

38) Kapuściński Józef, naucz. 3 kl. szkoły powszechnej w Drebsku.

od 1 listopada 1928 r.

39) Marszewski Wacław, naucz. 1 kl. szkoły powsz. w Łuninie.

40) Schützówna Zbigniewa, naucz. 3 kl. szkoły powsz. w Bostyniu.

od 16 listopada 1928 r.

41) Skwarokówna Marja, naucz. 2 kl. szkoły powsz. w Czuczewiczach.

42) Wieczorko Konstanty, naucz. religji prawosławnej 7 kl. szkoły powsz. w Łunińcu.

w pow. pińskim

od 1 września 1928 r.

43) Czecharowska Anna, naucz. 1 kl. szkoły powsz. w Lipnikach.

od 1 października 1928 r.

44) Kaczmarska Anna, naucz. 1 kl. szkoły powsz. w Chworośnie.

45) Rusinówna Franciszka, naucz. 3 kl. szkoły powsz. w Pohoście Zahorodzkim.

46) Kołodziejówna Klotylda, naucz. 4 kl. szkoły powszechnej w Nowym-Dworze.

47) Mottlówna Genowefa, naucz. 1 kl. szkoły powsz. w Bereźnej-Woli.

od 16 października 1928 r.

48) Nowakówna Helena, naucz. 2 kl. szkoły powsz. w Białej.

49) Preiznerówna Janina, naucz. 2 kl. szkoły powsz. w Wielkich-Ciołkowiczach.

o 1 listopada 1928 r.

50) Krukówna Stefanja, naucz. 1 kl. szkoły powsz. w Biżerewiczach.

od 16 listopada 1928 r.

51) Ks. Dymitrowicz Kazimierz, naucz. religji rz. kat. 5 kl. szkoły powsz. w Porzeczcu.

52) Ziębianka Helena, naucz. 1 kl. szkoły powszechnej w Kałaurowiczach.

53) Rogówna Władysława, naucz. 2 kl. szkoły powsz. w Łoziczach.

54) Schindlerówna Marja, naucz. 1 kl. szkoły powsz. w Kudryczach.

od 1 grudnia 1928 r.

55) Kwiatkowska Marja, naucz. 2 kl. szkoły powsz. w Dubrowsku.

w pow. prużańskim

od 16 grudnia 1928 r.

56) Raczyńska Helena, naucz. 2 kl. szkoły powszechnej w Siechniewiczach.

w pow. garneńskim

od 1 listopada 1928 r.

57) Migocka Marja, naucz. 2 kl. szkoły powsz. w Kamiennem.

od 16 listopada 1928 r.

58) Wojnarówna Marja, naucz. 1 kl. szkoły powszechnej w Załawiszczach.

59) Piszczek Dzierżysław, naucz. 1 kl. szkoły powsz. w Rafałowce-stacji.

w pow. stolińskim

od 1 października 1928 r.

60) Poziombka Wojciech, naucz. 7 kl. szkoły powsz. w Dawidgródku

61) Solka Stanisław, naucz. 1 kl. szkoły powszechnej w Tołmaczewie.

62) Fikus Jan, naucz. 1 kl. szkoły powsz. w Futorach Merlińskich.

od 1 listopada 1928 r.

63) Pietrzak Tadeusz, naucz. 1 kl. szkoły powszechnej w Budkach-Wojtkiewickich.

od 16 listopada 1928 roku.

63) Szlachtowska Zofja, naucz. 1 kl. szkoły powsz. w Drozdyniu.

64) Perucka Anna, naucz. 1 kl. szkoły powszechnej w Moczulu.

65) Monarszyński Władysław, naucz. 6 kl. szkoły powszechnej w Rublu.

od 1 grudnia 1928 roku.

66) Kaczkówna Marja, naucz. 2 kl. szkoły powszech. w Korotyczach.

od 16 grudnia 1928 roku.

67) Wojtysiak Stanisław, naucz. 1 kl. szkoły powsz. w Ozdamiczach.

Przeniesieni**do pow. brzeskiego.**

1) Kubska Henryka z O. S. Warszawskiego na stanowisko nauczycielki 7 kl. szkoły powsz. Nr. 2 w Brześciu n/B. z dniem 1 X.1928 r.

do pow. drohiczyńskiego.

2) Polkowski Wacław z O. S. Warszawskiego na stanowisko naucz. 7 kl. szkoły powsz. w Janowie Pol. z dniem 1.X.1928 r.

3) Polkowska Marja z O. S. Lubelskiego na stanowisko naucz. 7 kl. szkoły powsz. w Jarowie Pol. z dniem 1.X.1928 r.

z pow. drohiczyńskiego.

4) Lewandowska Stanisława do pow. kobryńskiego z dniem 1.X.1928 r.

do pow. kamień-koszyrskiego.

5) Kozak Eljasz z O. S. Lwowskiego na stanowisko naucz. 1 kl. szkoły powsz. w Łachwiszczu z dn. 1.X.1928 r

do pow. kobryńskiego.

6) Tworzydło Feliks z O. S. Wileńskiego na stanowisko nauczyciela 2 kl. szkoły powszechnej w Krupczycach z dniem 1.X.1928 r.

7) Buniakowski Bronisław z O. S. Wołyńskiego na stanowisko p. o. kierownika 7 kl. szkoły powsz. w Kobryniu z dniem 1.X.1928 r.

8) Buniakowska Karolina z O. S. Wołyńskiego na stanowisko naucz. 7 kl. szkoły powsz. w Kobryniu z dniem 1.XI.1928 r.

9) Smolak Juljan z O. S. Warszawskiego na stanowisko nauczyciela 1 kl. szkoły powszechnej w Plancie z dniem 1.X.1928 r.

z pow. kobryńskiego.

10) Sikorska Stanisława do O. S. Krakowskiego z dn. 1.X.1928 r.

11) Kuleszyna Anna do O. S. Wołyńskiego z dniem 1.X.1928 r.

12) Karpowiczowa Stanisława do pow. brzeskiego z dniem 1.XI.1928 r.

13) Lewandowska Helena do O. S. Wileńskiego z dn. 1.XI.1928 r.

14) Kędrowa Aniela do O. S. Wileńskiego z dniem 1.XI.1928 r.

15) Kolankiewiczówna Irena do O. S. Krakowskiego z dniem 16.XII.1928 r.

z pow. kosowskiego.

- 16) Zieleniak Jan do pow. brzeskiego z dn. 1.X.1928 r.
- 17) Gwóźdź Józef do pow. brzeskiego z dn. 16.X.1928 r.

z pow. łuninieckiego.

- 18) Wiche Stanisław do O. S. Lwowskiego z dniem 1.X.1928 r.
- 19) Klęp Władysław do O. S. Krakowskiego z dniem 1.XI.1928 r.

do pow. prużańskiego.

- 20) Kukliński Stanisław z O. S. Wołyńskiego na stanowisko p. o. kierownika 7 kl. szkoły powsz. w Pruzanie.

z pow. prużańskiego.

- 21) Łuczajowa Janina do O. S. Łódzkiego z dniem 1.X.1928 r.
- 22) Kwapisz Jan do O. S. Wołyńskiego z dniem 1.X.1928 r.
- 23) Dedejczyk-Macielńska Stanisława do O. S. Wiłeńskiego z dniem 1.XII.1928 r.

z pow. sarneńskiego.

- 24) Hendzlówna Marja do O. S. Warszawskiego z dn. 1.X.1928 r.

z pow. stolińskiego.

- 25) Sokół Stanisław do O. S. Krakowskiego z dniem 1.X.1928 r.

Zwolnieni**z pow. brzeskiego**

- 1) Sekuła Michał, naucz. szkoły powsz. w Zburzażu z dniem 31.VIII.1928 roku, za samowolne uchylenie się od służby.

2) Pancewiczówna Jadwiga, naucz. szkoły powszech. w Ogrodnikach z dniem 15.XI.1928 r., za samowolne uchylenie się od służby.

3) Trzaskowska Helena, naucz. szkoły powsz. w Grajewce z dniem 30.XI.1928 r. na własną prośbę.

z pow. drohiczyńskiego

4) Jęczalikówna Michalina, naucz. szkoły powszech. w Załużu z dniem 30.XI.1928 r. na własną prośbę.

z pow. kobryńskiego.

5) Sierosławski Jan naucz. szkoły powsz. w Antopolu z dniem 31.VIII.1928 r. na własną prośbę.

6) Mayerówna Rozalja, naucz. szkoły powsz. w Nowosiólkach z dniem 31.XII.1928 r. na własną prośbę

z pow. łuninieckiego.

7) Krzystek Henryk, naucz. szkoły powsz. w Czuczewiczach z dniem 31.X.1928 r., ze względów służbowych.

8) Stefański Wiktor, naucz. szkoły powszech. w Łachewce z dniem 31.X.1928 r., ze względów służbowych.

9) Wołoszynówna Zofja, naucz. szkoły powszech. w Borowcach z dniem 30.XI.1928 r., na własną prośbę.

z pow. prużańskiego.

10) Bojkowa Wanda, naucz. szkoły powsz. w Chitowszczyźnie z dniem 31.XII.1928 roku., ze względów służbowych.

11) Laskówna Marja, naucz. szkoły powsz. w Pieńżkach z dniem 31.X.1928 r., ze względów służbowych.

z pow. sarnieńskiego.

12) Bigaiówna Stefanja, naucz. szkoły powszechnej w Lubikowiczach z dniem 31.XII.1928 r. na własną prośbę.

z pow. stolińskiego.

Szyguła Edward, naucz. szkoły powsz. w Rublu z dn. 31.X.1928 r., na własną prośbę.

**Zwolnieni na czas pełnienia służby wojskowej
w pow. brzeskim.**

- 1) Andrzejewski Czesław, naucz. szkoły powsz. w Kruhlu z dniem 31.X.1928 r.
- 2) Nawarecki Apoloniusz, naucz. szkoły powszech. w Brześciu z dniem 31.X.1928 r.
- 3) Kostecki Jerzy, naucz. szkoły powsz. w Brześciu z dniem 31.X.1928 r.
- 4) Michalski Zygmunt, naucz. szkoły powsz. w Orzechowie z dniem 31.X.1928 r.

w pow. kobryńskim.

- 5) Sadza Franciszek, naucz. szkoły powsz. w Starej-Wsi z dniem 31.VII.1928 r.
- 6) Jakubowski Józef, naucz. szkoły powsz. w Prusku z dniem 31.X.1928 r.

w pow. łuninieckim.

- 7) Gwiazda Józef, naucz. szkoły powsz. w Jowiczach-Zalutyczach z dniem 31.X.1928 r.

w pow. pińskim.

- 8) Raszko Wincenty, naucz. szkoły powsz. w Dubrowsku z dniem 31.X.28 r.
- 9) Jarosiński Marjan, naucz. szkoły powsz. w Wołczycach z dniem 31.X.28 r.

w pow. stolińskim.

- 10) Dryja Fryderyk, naucz. szkoły powsz. w Kołkach z dniem 31.VII.28.

**Po odbyciu służby wojskowej powrócili do pełnienia
obowiązków służbowych**

w pow. brzeskim.

- 1) Kostecki Jerzy, naucz. szkoły powsz. w Brześciu z dniem 1.XII.28 r.

2) Nawarecki Apolonjusz, naucz. szkoły powszech. w Grajewce z dniem 1.XII.28 r.

w pow. kobryńskim.

3) Jakubowski Józef, naucz. szkoły powsz. w Jakóbczycach z dniem 16.XII.28 r.

w pow. kosowskim.

4) Borkiewicz Jan, naucz. szkoły powsz. w Bronnej-Górze z dniem 16.X.28 r.

w pow. pińskim.

5) Ludwa Jan Kazimierz, naucz. szkoły powsz. w Kuradowie z dniem 1 XI 28 r.

w pow. prużańskim.

6) Wierzchowski Lucjan, naucz. szkoły powszech w Horodecznie z dniem 1.XI.28 r.

w pow. sarneńskim.

7) Jabłoński Marjan, naucz. szkoły powsz. w Mulczycach z dn. 16.XI-28 r.

Przeniesieni w stan spoczynku.

1) Stupnicka Janina, naucz. szkoły powsz. w Drohiczyne z dniem 1.IX-28 r.

2) Jarosz Piotr, naucz. szkoły powsz. w Czernawczycach, pow. kobryńskiego z dniem 1.XI-28 r.

Przeniesieni w stan pozasłużbowy.

1) Koniuszowa Marja, naucz. szkoły powsz. w Merzczycach, pow. pińskiego z dn. 31.XII-28 r.

Zmarli.

1) śp. Nowicka Stanisława, naucz. szkoły powszechnej w Małych Hołobach, pow. kamień-koszyrskiego w dniu 6.XII-28 r.

2) śp. Zaćmiński Alojzy, naucz. szkoły powszechnej w Ogrodnikach, pow. kosowskiego w dniu 19.XI-28 r.

3) śp. Tołaczyńska Marja, naucz. szkoły powszechnej w Smolanicy, pow. prużańskiego w dniu 3.XI-1928 r.

144.

K O N K U R S.

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Poleskiego w Brześciu n/Bugiem niniejszem ogłasza konkurs na stanowisko kierownika 3 kl. publicznej szkoły powszechnej w Bereźnem, gminy i powiatu stolińskiego.

O nadanie wyżej wymienionego stanowiska mogą się ubiegać nauczyciele, posiadający warunki, określone w ustępie pierwszym art. 12 ustawy z dn. 1.VII-1926 r. o stosunkach służbowych nauczycieli w brzmieniu rozporządzenia z dn. 3.II-1928 r. (Dz. U. Rz. P. Nr. 47, poz. 462).

Podania należycie udokumentowane należy wnosić do p. Inspektora Szkolnego w Stolinie w terminie do dnia 15-go lutego 1929 r.

WIADOMOŚCI BIBLIOGRAFICZNE.

„Szkoła a zagadnienie alkoholizmu“.

Pod powyższym tytułem ukazała się nakładem Związku Nauczycieli Abstynentów w Poznaniu książka dla nauczycieli, której autorem jest znany pedagog niemiecki W. Ulbricht z Drezna, a której spolszczenia, umiejętnie dostosowanego do stosunków naszych, dokonali Marja i Andrzej Dr. Niesiołowski z Poznania. Bogata treść ujęta jest w następujące rozdziały:

Część pierwsza. Szkoła i dom wobec zagadnienia alkoholizmu.

1. Najgroźniejszy nieprzyjaciel szkoły.
 - I. Alkohol a młodzież str. 9
 - II, Jak szkoła może zwalczać alkoholizm? „ 26
2. O dwóch wrogach naszych dzieci (Wykład na wieczór rodzicielski)
 - I. Alkohol. „ 45
 - II. Nikotyna „ 46
 - III. Jak walczyć z alkoholem i nikotyną? „ 58

Część druga. Nauka o alkoholu i alkoholizmie w szkole powszechnej.

- I. Dwie lekcje chemji.
 - Lekcja pierwsza. O składzie chemicznym i właściwościach alkoholu „ 65
 - Lekcja druga. Alkohol jako używka „ 68
 - Lekcja skrócona. Ciała organiczne i ich znaczenie dla człowieka „ 77
- II. Materiał do kilku lekcji higieny.
 1. Wartość odżywcza napojów alkoholow. „ 83
 - 2 Wpływ alkoholu na organizm ludzki „ 92
- III. Alkohol a życie gospodarcze „ 120
- IV. Pogadanka o wpływie alkoholu na życie religijno-moralne „ 127
- Literatura i cennik str. 139—143

Książka obejmuje stron 144, wydana jest na papierze doborowym, podaje 12 wykresów statystycznych i obrazków, zawiera najświeższy i obfity materiał statystyczny z Polski. Cena książki jest stosunkowo niska, bo wynosi zaledwie 4 zł.

Cały nakład przyjęła na skład główny

SKŁADNICA ABSTYNEŃSKA w POZNANIU

Al. Marcinkowskiego 26, — P. K. O. 200.424. — Tel. 10-45.

Cena prenumeraty rocznej Dziennika Urzędowego 7.50 zł.

Redaktor Dziennika Urzędowego **Jan Bobka.**

Adres Redakcji i Administracji Brześć n/B. — Kuratorjum



Tłoczono w drukarni **Literackiej** w Brześciu nad Bugiem
z polecenia Kuratora Okręgu Szkolnego Poleskiego.